Siyaset Âlemi

Balkan Paktı Ve M. Venizelosun Fikirleri

Balkan paktının Yunanistanda uğradığı tenkitler günü gününe Son Posta okuyucularına arzedilmiştir. Bu arada M. Venizelosun da yaptığı itirazlar mevzubahs olmuştur. En nihayet Yunan liberal partisi reisinin dünkü Son Postada çıkan ve sırf Son Postaya tahsis edilmiş olan beyanatı da, M. Venizelos ve arkadaşlarının tenkitlerinin hangi noktadan yapıldığını anlatmıştır.

Şu hale nazaran Yunan liberal partisi bu misakı bir taraftan Bulgaristana müteveccih, diğer taraftan da bir gün Yunanistanı İtalyaya karşı silâhlı bir ihtilâfa düşürmek tehlikesini havi gördüğü için tenkit etmiştir.

Bu satırlar, M. Venizelosun beyanatından çıkarılmış çok kısa bir hulâsadır. Ve her fikir muhterem olduğu için bu fikrin de tarafımızdan saygı ile telâkki edilmemesi için bir sebep yoktur. Yalnız, müsaadeleri ile M. Venizelosa bir noktada itiraz edeceğiz ki o da şudur:

Pakta itiraz için tutulmuş olan hattıhareket.

Filvaki M. Venizelos, bu itirazını evvelâ Atina Türk sefaretine uğrayarak bir mektup tevdi etmek suretile yapmış, sonra da İtalya sefaretine giderek pakta aleyhtar olduğunu beyan etmiştir. Naçiz kanaatime göre M. Venizelosun noktainazarını bildirmek için Türkiye sefaretine uğrayıp bir mektup bırakması musip, fakat İtalyan sefaretine gitmesi doğru değildi. Bu hareket, insana, dahilî siyasette bir muvaffakiyet temin etmek isteme gayreti hissini veriyor. Türk - Yunan anlaşmasının esasını kuranlardan biri olan M. Venizelosa, biz, bu noktadan rencidedil olduk.

Süreyya

Roma Görüşmeleri

Nisanda Tekrar Toplantı Var

Roma 18 (A. A.) — Avusturya, Macaristan ve İtalya arasındaki müşterek anlaşma dün imzalanmıştır. İmzalanan protokollar biri siyasî, ikisi iktısadî olmak üzere üç tanedir. Yapılan resmî tebliğe göre üç devlet adamı, umumun hukuk ve istiklâline hürmet esasları, Avrupa sulhunun korunması ve iktısadîyatının ıslâhı üzerinde teşrikimesai etmişlerdir.

Bundan başka aralarındaki mevcut muahedeler ruhu dahilinde, Avrupa ve bilnassa İtalya, Avusturya ve Macaristan devletleri arasında filî bir teşrikimesaiyi temine matuf bir siyaseti takviye için, kendilerini alâkadar edecek husus î ve umumî meselelerde daima istişareyi kabul etmişlerdir. Diğer iki iktısadî protokol şu esaslar dahilindedir:

Karşılıklı ihracatın kolaylaştırılması için her üç devlet arasında mütekabilen ticaret mukavelelerinin inkişafı, Macaristandaki buğday fiatlerinin düşüklüğüne çare bulunması Adriyatik limanları vasıtasile transit faaliyetinin inkişafı.

Bundan başka bu protokolların tatbiki için ayrıca üç devlet mümessilleri 5 nisanda Romada toplanacak ve yeni anlaşmalar vapılacaktır.

Avusturya ve Macaristan Başvekilleri M. Dolfüs ile M. Gömbös dün akşam hareket etmişlerdir.

*

Roma, 18 — Avusturya Başvekili M. Dolfüs dün tayyare ile civar şehirlerde gezintiler yapmıştır.

HARİCÎ TELGRAFLAR

Silâhları Bırakma Ve Fransanın Cevabı

Paris 18 (A.A.) — Silâhları tahdit bahsinde İngiliz muhtırasına Fransanın cevabı matbuata verilmiş ve neşredilmiştir.

Sızan haberlere göre bu cevap, Londra kabinesi tarafından takip edilen ve Fransanın herşeyden evvel bağlı olduğu sulhun idamesi gayesini takdir etmektedir. Fakat Fransa, milletler arasında karışıklığın meşkûk bir vaziyet içinde tahakkuk edemiyeceğini bildirmektedir.

Fransa, bu cevapta 1919 danberi askerî mevcudunu 1914 e nazaran yarı yarıya indirildiğin kaydetmekte ve bu suretle sulhcu iradesini gösterdiğini ispat etmektedir. Eğer emniyet tehdit edilmemiş olsa, Fransa daha tam bir silâhları bırakmıya aleyhtar değildir. Fakat Almanya Versay muahedesini ihlâl ederek silâhlanmakta ve silâhları bırakma konferansında kabul edilen prensipler hilâfına silâhlanmak istemektedir. Fransa askerî havacılığın kaldırılması hakkında İngiliz teklifine iştirak etmektedir. Fakat bazı kuvvetlerin karada silâhlanmaları için müsaade edilirse, ayni mikyasta denizde de silâhlanmalarına manî olmaktan kaçınmak kabil olamıyacağı kanaatindedir.

Hulâsa olarak Fransa, Almanyanin Versay muahedesini ihlâl ederek tekrar silâhlanmasını filen meşru gösterecek, bu silâhlanmanın hudutsuzluğunu kabul edecek, ve Fransanın silâhları, emniyeti zâman altında olamıyacak şerait altında tespit edecek olan bir muahedeyi kabul edemez.

Tarihî Bir Sahne

Staviski Rezaletinde Başvekil Ve Polis Müdürü Karşı Karşıya

Bu resim, Staviski rezaletinin parlamentoyu alâkadar eden taraflarını tahkike memur parlamento komisyonu tarafından eski Başvekil Daladye ile o zamanki Paris Polis Müdürü olup Daladye tarafından Fas Valii Umumîliğine tayin edilen ve bu vazifeyi kabul etmeyen M. Şiyap'ın muvaceheleri sahnesini gösteriyor. Bu muvacehede M. Şiyap sabık başvekili şiddetle ittiham etmişti.

[×] Şıyap, [××] Daladyedir.

Staviski Rezaleti Etrafında

Paris 18 (A.A) — Dahiliye Nazırı M. Saro reisicümhura imzalanmak üzere 3 emirname vermiştir. Bu emirnamelerin birisile şimal vilâyetleri valisi M. Langer[illegible] Polis Müdüriyetine tayin edilmektedir. İkinci emirname, eski Polis Müdürü M. Bonnefoysibur'u, kendi talebi üzerine Sen-e-Uvaz valiliğine, üçüncüsüde Sen-e-Uaz valisi M. Guillan'u şimal vilâyetlerinden birine vali tayin etmektedir.

Yüksek bir mevkie getirilmesi için hükûmet tarafından kendisine müracaat edilen, sabık Polis Müdürü M. Şiyap, bu teklifi reddetmiştir.

Müflis Amerikalı..

İnsull'ün Firarı Bir Hayli Esrarengizdir

Atina 18 (A. A) — Amerikadan dört milyar dolarlık bir hileli iflâstan sonra kaçan Banger İnsull'ün bulunduğu Neoklit vapuru dün akşam Pire limanına gelmiş ve zabıta hasta olan Bankerin evrakına pul yapıştırmıştır.

Neoklit sabaha karşı saat 1 de hareket etmiştir. Hükûmet İnsull'ün Giride veya Yunan adalarından herhangi birine çıkmaması için tertibat almıştır. Banger yüzünü boyıyarak evinden nasıl kaçtığını anlatmış ve bu hususta Amerika polisinin korkusunu mazeret olarak göstermiştir.

(Devamı 9 uncu sayfada)

Gönül İşleri

Evlilik Size Ne Öğretti?

Geçen gün bir kadın bana sordu:

— Evlilik size ne öğretti?

— Şunu öğrendim ki, kızım, dedim. Biz; erkekleri kendimizden farklı sanırız. Halbuki onlar da bizim gibidirler.

Evlilikte öğrendim ki, kocayı o kadar ciddî almamak lâzımdır. Bir kadın, erkeğin kendi tahayyül ettiğinin yarısı kadar kıymeti olmadığını öğrenmek için yarı hayatını sarfeder. Bir erkek eve geldiği zaman sinirli ise, sizi kırıyor, incitiyor, sağı solu rencide ediyorsa, bu onun fena adam olduğunu göstermez, sadece o gün dışarıda birisine sinirlendiğine delâlet eder.

Bir erkek karısından artık iltifatı keser, onu sabah evden çıkarken öpmezse, bunu artık evine bağlı olmadığına delil olarak almayınız. Bu, sadece sizin onu idare etmesini beceremediğinizi ispat eder.

Evlilikte öğrendim ki erkek sayılmak ister. Ev işlerine karşı lâkayt görünür ve size tam serbestî verir, fakat bu, onun lâkayt olduğunu göstermez. Birgün en ufak bir meseleyi ona sorduğunuz zaman hoşlandığını görürsünüz.

Biz kadınlar meth edilmekten hoşlanırız, ve erkeklerin buna ehemmiyet vermediklerini zannederiz. Onlar da bizim kadar methedilmeği severler. Erkekler de kadınlar kadar sevilmiye muhtaçtırlar. Soğuk, sessiz bir kadın erkeğini evine bağlayamaz.

Erkek bütün kazancını evine verir. O, çocukları için ve karısı için çalışır. Kazandığından kendisine kalan şey gıdası ve giydigidir. Fakat bazan kadın bunu anlamaz, onuu mütamadi isteklerile bıktırır.

Nihayet şunu da öğrendim ki, erkek karısının kendisine çocuk gibi bakmasını ister, iyi olduğu zaman onu öpünüz, fakat hata yaptığı zaman çıkışınız. Bu muvazeneyi bulamıyanlar betbaht eder ve betbaht olurlar.

HANIMTEYZE

"Son Posta" nın Edebî Tefrikası: 19 — 19-3-934

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Genç operatörün teklifi sıhhiye heyetince de kabul edilince Yüzbaşı Necdete kan verecek fedakâr insanı bulmak ve ondan sonra iki bünyenin fizyolojik evsafını tahlil etmek lâzımgeliyordu. Evvelâ kan verecek biri arandı. İlk hamlede bütün silâh arkadaşları ileri atıldılar. Hepsi seve seve kanlarını vereceklerini söylüyorlardı.

Fakat doktorlar daha ilk muayenede yalnız ikisini, mülazım Ruhi ile mülâzım Şükrüyü alarak ötekileri geri çevirdiler. Fakat bu kâfi değildi.

Kendisine kan verilecek hasta ile bu ameliyeye muvafakat eden fedakâr insanın kanları arasında tevazün olması lâzımdı. Aynı evsafı haiz olmiyan kanların imtizacı zaif bünyede, aksi bir tesir yapıyor ve bu çarpışma daha elîm ve öldürücü bir netice veriyordu.

Doktorlar tahlil neticesinde iki arkadaşında kanını yüzbaşı Necdet için muvafık bulmadılar.

Vaziyet müşküldü.

Genç zabiti tedricî bir ölümden kurtarmak için bu tedbiri biran evvel almak lâzımdı.

Fakat ne kadar sıhhatlı olursa olsun kanından bir kısmını verecek kimseyi bulmak pek kolay değildi.

Genç yüzbaşı etrafındaki bu endişelerden bîhaber, çok zaman göz kapakları düşük, zayif nefeslerle dalgın yatıyor. Kendisine geldiği zamanlar arkadaşlarını soruyor. Yüzbaşı Fikreti arıyordu.

Onunla yalnız kaldıkları bir gün yarım sesle sordu:

— Ondan mektup yok mu Fikret?

Genç yüzbaşı doktorların sıkı tenbihlerini hatırlayarak onu heyecana düşürecek mevzulara girmek istemiyordu. Fakat büsbütün cevapsız bırakmadı.

— Ben rahatsızlığını bizimkine yazmıştım. Fakat bir kaza değil, hafif bir romatizma diye bahsettim. Lüzumsuz yere heyecana düşürmek doğru değildi.

— Cevap gelmedi mi acaba?

— Ben henüz almadım. Maamafih sen iyi olup kendin yazsan daha iyi olur. Hele iki gün daha geçsin. Olmaz mı?

Hastanın göz kapakları titredi.

Alnı kırıştı.

Kansız dudakları gerildi.

Ve belirsiz bir ses duyuldu:

— Münire üzülmesin, iyi olunca yazarım.

İçeri giren doktor muhaverenin mevzuunu değiştirdi.

— İyi bir haber Fikret Bey, dedi. Arkadaşınıza yapecağımız yeni bir serom onu derhal iyi edecek.

Genç yüzbaşı ayağa kalktı:

— Ne diyorsunuz doktor. Yeni bir şey mi?

— Yeni.. Necdet Bey için taptaze, civa gibi bir kan bulduk. Şimdi tahlil yaptırıyorum. Eğer muvafık çıkarsa hemen bu akşam...

Ve sonra hastaya baktı:

— Bugün uyumadınız Necdet Bey. Haydi bakalım. Sütünüzü daha içmediniz galiba.

Doktor zile bastı. Hastabakıcıya süt zamanının geldiğini söyledi. Sonra Yüzbaşı Fikretle beraber çıktılar.

Genç yüzbaşı merak ediyordu. Koridorda sordu:

— Doktor istediğiniz gibi kan buldunuz demek.

— Mükemmel. Yeter ki tahlil, müşterek evsafı göstersin!

— Kimden alacaksınız.

— Hiç ümit edilmez. Şu iri yarı Erzurumlu bir hastabakıcı var.

— Esmer uzun boylu.

— Evet, Erzurmun bir köyündendir. Gülsüm. Hobat, kalın bir kız. Ve demir gibi vücudü var. Bazı ağır hastaları yalnız başına sediyeden yatağa geçiriyor. Geçen akşam koğuşta yüzbaşı Necdetin vaziyetini konuşuyorlarmış. Başhemşire yüzbaşıyı kurtarmak için taze kan aşısı yapacağımızı, böyle kuvvetli, bol bir kan aradığımızı söylemiş ne dersiniz o haşin, o kalın Gülsüm hemen atılmış:

— Yüzbaşıya kanım feda olsun! demiş.

Bana bu sabah başhemşire bahsetti. Gülsümü çağırttım. Gözünü bile kırpmadan söylediklerini tekrar etti. Hemen yarım tüp kan aldım. Şimdi tahlil raporunu bekliyorum. Evsaf itibarile bir tevafuk olursa bu akşam Gülsümün işi vardır.

— Tehlikeli mi?

— Başkası olsa tabiî tehlikeli. Çünkü bize lâzım olan kan az değil. Zayıf bir adamı diriltecek kadar.

— Acı şey.

— Doğrusu büyük fedakârlık. Gülsüm belki yaptığı fedakârlığın kıymetini idrak etmiyor. Fakat...

— Herhalde isteyerek verecek değil mi?

— Ona şüphe yok ve sözlerini tekrar ettiği zaman biz ona her şeyi söyledik. Buna mecburduk. Başkası olsaydı vazgeçerdi.

— Kahraman kız.

— Şüphe yok. Düşününüz ki bu akşam ondan kan aldıktan sonra Gülsüm en aşağı bir hafta hasta yatacak ve belki üç ay beslenecektir.

— Necdet onun bu fedakârlığını herhalde ödemeye çalışacaktır.

— Zannederim.

Doktorla yüzbaşı müdüriyet odasına kadar konuşa konuşa yürüdüler.

Doktor sordu:

— Necdet Beyin ailesi var mı?

— Nişanlısı var.

— Haber aldı mı acaba?

— Ehemmiyetli şekilde değil. Hafif bir rahatsızlık zannediyor.

Doktor gelen bir hastabakıcıya:

— Tahlil raporunu bekliyorum. Doktor Vedada söyleyin!

Emrini verdikten sonra yüzbaşı Fikrete döndü:

— Artık sağlık mektubunu kendi yazar inşallah!

*

Yüzbaşı Fikret o sabah telefonla ilk haberi aldı.

(Arkası var)

583